

יציאת שבת
6:04

כניסת שבת
5:04

יוצא לאור לעילוי נשמת הקדושים

מיכאל יצחק מליק ואברהם פלדמן הי"ד

פרשת כי-תשא, אדר א' תשע"ד שנה שלשים וחמש, גיליון מס' 21

גליון זה יוצא לאור בחסות עיריית רחובות, האגף למוסדות העירייה, המחלקה לתרבות תורנית

מאיגרא רמא לבירא עמיקתא

"סרו מהר מן הדךך אשר צויתם, עשו להם עגל מסכה" (לב, ח).

חטא עבודה זרה שונה משאר חטאים. בשאר החטאים - אפילו צדיק יכול לחטוא בחטא כל שהוא, מה שאין כן בעבודה זרה, אפילו סתם אדם כשר - אינו נכשל בזה בבת אחת. וכך אמרו חז"ל במסכת שבת (קה, ב): "כך אומנתו של היצר הרע, היום אומר לו עשה כך ומחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו: עבוד עבודה זרה".

אם כך, שואל הגר"ח שמואלביץ זצ"ל: איך ניתן להבין, שבחטא עבודה זרה סרו בני הדור אשר קיבלו את התורה, כל כך מהר מהדרך? הרי בעוון מסוג זה, אפילו אדם פשוט - נפילתו היא בשלבים ולא בפעם אחת, לא כל שכן ענקי הרוח שבני הדור ההוא!

הוא מסביר זאת כך: משעה שיצאו מצרים, משה היה הולך לפניו ומנהיגם. לפתע, בא השטן וערבב את העולם (שבת פט, א), הראה להם שמה מת ומיטתו פורחת באויר. כל ישראל היו שרויים בפחד ובבהלה, לנגד עינים יש חושך, ענן וערפל, וכל העולם נתון בערבוביא גדולה. לנוכח זאת, איבדו את עשתונותיהם, שבורים ורצוצים על מות מנהיגם, פוחדים ומבוהלים למראה הערבוביא והחושך. בנקודה זו, אז השטן הפילם לתהום הרוחני.

צריכים אנו ללמוד מנפילה זו לימוד גדול. כאשר אדם מבוהל ואובד עצות, הריהו בסכנת נפילה - מאיגרא רמא לבירא עמיקתא ואז קל לו ליצר הרע להפיל אותו לדיוטא התחתונה.

כאשר מבחין אדם באיזו שהיא ירידה במדרגתו, עליו להיזהר מאד לבל ינוק מעצם הירידה, יותר מהנוק שיגרם לו על ידי מצבו הירוד. אלא, יתחזק האדם במצבו - למרות שנחות דרגה הוא - וישמור על שיווי משקלו בכל מצב שיהיה שרוי בו. אז, יש תקווה שתהיה לאיש תקומה ויחזור למעלה שמעל בה קודם לכן ואף ממעל לה.

וזה מה שאמרו חז"ל על שלמה המלך (סנהדרין כ, ב): "בסוף לא מלך אלא על מקלו", דהיינו, שאף לאחר הנפילה שהייתה לו, המציא לעצמו החכם מכל אדם תחבולות לבל יפול ח"ו לגמרי. מה עשה? נשאר מלך על מקלו, דבר זה סייע לו לשוב אל כסאו ואל מעמדו הרם. אילו היה מאבד את שלטונו על מקלו, לא היה שב למלכותו.

יהי רצון, שנלמד מחכמינו ונשמור על עצמנו בכל מצב ובכל מדרגה.

הרב יצחק בן אבן

גיליון זה מוקדש ע"י משפחת פוס שיחיו לע"נ הסבתא, מרת חיה פוס ע"ה בת ר' צבי אליעזר הלוי ז"ל נלב"ע ס"ז באדר תש"ב

כמו כן נתקבלה תרומה מאת משפחות רבינוביץ ובצר שיחיו לע"נ האב, ר' עזרא אלתר ב"ר יוסף מרדכי ביסטריצר ז"ל נלב"ע י"ח באדר א' תש"ס

גיליון זה מוקדש אף ע"י גב' דרורה דוד תחי' לע"נ אמה מבורכה - ברטה בת לאה ע"ה נלב"ע כ"א באדר א' תשס"ה

תנצב"ה

על גדולי ישראל / נפתלי יערי

רבי אלימלך מליז'נסק
יום פטירתו כ"א באדר תקמ"ז

רבי אלימלך מליז'נסק, נולד לאביו ר' אליעזר ליפא ליפמן בשנת תע"ז. להוריו, שחיו בכפר ונחשבו לאמידים, היו שבעה בנים, שהמפורסמים שבהם הם רבי אלימלך מליז'נסק ואחיו רבי זושא מהאניפולי. עוד בטרם התפשטה החסידות בעולם היהודי, עסקו שני האחים בתורת הנסתר ובעיקר בקבלת האר"י.

כחלק מתהליך ההתעלות וההזדככות, קיבלו שני האחים על עצמם "גלות". הם נדדו מעיר לעיר ומכפר לכפר. במקום בו שהו יום אחד, לא שהו למחרתו. הם לבשו בגדים פשוטים והסתירו את חכמתם וגדלותם בתורה. אחד הסיפורים הקשורים בתקופת גלותם, מציג את הבנתם שעל האדם לקבל את אשר נזר עליו באהבה.

פעם אחת, הגיעו רבי אלימלך ורבי זושא במהלך נדודיהם לפונדק. אחרי שהתפללו ערבית וסעדו לבם, עלו על משכבם על התנור שבבית המרוח שבפונדק, כנהוג בארצות הקור. עוד בטרם הספיקו להירדם, נכנסה לפונדק קבוצה של עגלונים - גויים. כטוב לבם ביין החלו לרקוד. לפתע, הבחינו בשני היהודים השוכבים על התנור. מעתה, בכל סיבוב שלהם במחול, היו מצליפים על אחוריו של רבי אלימלך, זה ששכב קרוב אליהם. כעבור מספר סיבובים, אמר רבי זושא לרבי אלימלך: אלימלך אחי, כבר חטפת מכות די, בוא נתחלף במקומותינו ואז יצליפו בי ולך ירווח. הגויים לא הבחינו בחילופין ואז אמרו זה לזה: את זה השוכב כלפי חוץ כבר הלקינו מספיק, בואו עתה נכה את השוכב בפנים. כך שוב קיבל רבי אלימלך את המכות.

במהלך נדודיהם, התוודעו לרבי דב בער ממזריטש - תלמידו של ה"בעל שם טוב", וכך התקרבו לחסידות והפכו להיות מראשיה.

על אף עשירותו, שמר רבי אלימלך על פשטות הליכותיו ועל קשריו עם המוני העם. בתקופה לפני שהתפרסם כרבי וכמנהיג של חסידים, היה סוחר. באותה תקופה נהג להתלבש כדרך הסוחרים ולהסתיר מעין-כל את גדלותו. הוא הרבה להיכנס לבתי מרוח שבהם היו מתכנסים הסוחרים היהודים, לדבר עמם בשפתם ובדרכי נעים להחזירם לדרך היהדות הנאמנה. כאשר שאלו אותו פעם, כיצד זה אין הוא מתבייש להיכנס למקומות כאלה ולהראות כאחד המתהוללים? ענה: על כך אמר כבר שלמה המלך בחכמתו: "טוב לשמלע גערט חקם, מאיש שמע שיר קסילים" (קהלת ז, ה). כלומר, כאשר המוכיח והאומר דברי מוסר, הוא איש "שומע שיר כסילים" - מבין גם בשירת הכסילים, קל יותר לקבל ממנו תוכחת מוסר.

כאשר התגלה רבי אלימלך, התיישב בליז'נסק ואלפי חסידים נהרו אליו לשמוע ממנו תורה. את תפיסתו לגבי הצורך באחדות ובהבנה של כל אחד, את כל אחד ובעיקר לדון כל אחד לכף זכות, ביטא רבי אלימלך בתפילתו:

אדרבה,

תן בלבנו, שנראה כל אחד מעלות חברינו ולא חסרונם
ושנדבר כל אחד את חברו בדרך הישר והרצוי לפניך,
ואל יעלה שום שנאה מאחד על חברו חלילה...
ותחזק אותנו באהבה אליך
כאשר גלוי וידוע לפניך, שיהא הכל נחת רוח אליך...
אמן, כן יהי רצון.

לקוראינו: מאמרים המופיעים ללא ציון שם הכותב, נכתבו על ידי חברי המערכת

בסיוע כולל "י"ד ברודמן" רחובות

חברי המערכת: הרב אברהם פוס, משה רוס, נפתלי יערי, יהודה מליק
העריכה בסיוע אברכי כולל "י"ד ברודמן" ללימודי הוראה ודיניות, בית שפירא, רחובות

טלפון: 08-9412048

אתרנו באינטרנט: www.pirsuma.com/siach

הדפסה: דפוס ש.ה.ר. רחובות 70. 08-9475106

